

Kulturimut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq
Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Inatsisartunut ilaasortaq
Per Berthelsen
Demokraatit

Inatsisartunut ilaasortap Per Berthelsen "kalaalinngorsaaneq" pillugu apeqqutaanut akissut

Inatsisartunut ilaasortap Per Berthelsenip apeqqutaa qujassutigaa apeqqutiginearpormi Naalakkersuisuuninni susassaqarfinnut assigiinngitsorpasuartigut pingaaruteqaqisumut oqartussaaffigilersimasannullu anguniakkatut siunnerfigisama ilaat. Anguniakkama ilaannut pingaartilluinnarlugulu oqaatigisannut taamaalillunga akissuteqarnissannut periarfissinneqarama nuannaarpunga maluginiarneqarsimammallu qujamasuutigaa.

Aallarniutigalugu oqaatigerusuppara ukioq 2006-imiilluta Namminersornerulerluta Oqartussaannitta eqqunneraniit ukiut 28-ssaata ingerlanneranni suli inatsisartuni kalaalinngorsaanerup eqqartorneqarnissannut pisariaqartitsinitta takutimmagu iliuitsit tigussaasut amigarsimanagerat. Maani pulaffiginiangilakka siusinnerusukkut oqallinnerpassuit taamaallaalli eqqaaniarpara apeqqut tamanna kingullermik inatsisartuni 2004-mi eqqartorneqarmat oqaaserpassuit aninneqartut takutimmasuk apeqqut taanna suli eqqartorneqartuartoq.

Naalakkersuisooqatigiilernissamut isumaqatigiissuterput issuaaffigissavara: "Kalaallisut oqaatsivut, nunatsinni tungaviupput tamatigullu Kalaallit Nunaanni pingaarnersaallutik oqaasiussapput. Oqaatsit pillugit politikki ersarissaq naalakkersuisut pilersissavaat. Allaffissornikkut pisortat ingerlatsiviini tamani inuiaqatigiit pisariaqartitaannut naleqqussaaneq ingerlanneqassaaq ilaatigut makku siunertaralugit:

- Allaffissornikkut ingerlatsinerup annikillisaavigineqarnissaa
- Kalaallinik ilinniarsimasunik sulisoqarnerulernissaq
- Atorfinitsitsisarnermi piumasaaqatitigut naleqqussaaneq
- Sulisorisat kalaallisut oqaaseqanngitsut kalaallisut ilinniarnissaannut periarfissinnissaat"

Taamatuttaarlu Namminersorneq Pillugu Isumalioqatigiissitat Isumaliutissiisutaanni (tassani aamma inatsisartunut ilaasortap Per Berthelsenip peqataaffigisaani) imatut allassimasoqarpoq: Isumalioqatigiissitat eqqartugassaasariaqartinnigilaat kalaallit oqaasii tassaaginnangitsut oqaatsit pingarnerit tassaallutilli tassaasariaqarlutillu nunap pisortatigoortumik oqaasii."

24. april 2006
J.nr. 02.23-00032
Dok nr.162268
Postboks 1029
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 20 73
Kiiip@gh.gl
www.nanoq.gl/kiiip

Qulaani taaneqartut ilaatigut tunngavigalugit makku anguniarnissaat siunnerfigaakka pisorta qarfigalu peqatigalugu pimoorullugit piviusunngortissallugit ilungersuutigissavakka:

- Atorfinitsitsiniarnermi kalaallit ilinniarluarsimasut atorusuppakka asuliinarmi ilinniartitsissanngilagut
- Atorfinitsitsiniarnermi nunatsinni misilittagaqartut kalaaliuppata qallunaajuppata pingaartippakka
- Pisorta qarfinni kalaallit sulisooreersut ilinniarteqqinneqarnissaat aamma oqaatsitigut pingaartikkusuppara tikisitat suliaannik tigusinissaat siunertaralugu
- Qallunaat sulisorisat kalaallisut ilinniarnissaat pingaartippara aamma nalunnginnakku amigaatigaaat kissaatigigaallu.

Taakku saniatigut pingaartippara pisorta qarfinni ersarissasoq nunatsinni kalaallisut oqaatsigut pingaernerpaasut. Allagartaliinerit qallunaatuinnaq sulii allassimasut kalaallisut allagartalersorneqassapput, kalaallisut allakkat kalaallisut akineqartassapput il.il. Naatsumik oqaatigalugu ersarissumik takuneqarsinnaassaaq Kalaallit Nunatsinniittugut saaffiginnittullu misiginngisaannassapput nunaminni allaffissuarmut saaffiginninnissaminnut oqaatsitigut aporfeqarlutik.

Aammattaaq makku pingaartippakka ilaatigut atorneqalereersut aammali nukit-torsartariaqartut:

Ilinniarfinni qaffasinnerusuni ilinniagaqartut namminneq aalajangiinissamut periarfissaqartut pisinnaatinneqassapput misilitsinnermi oqaatsit suut atorlugit misilitsikkusullutik aalajangersinnaassallugu, oqaatsigut atorlugit misilitsikkusuppata tamanna pisinnaasariaqarpoq arlaatigut akimmisaartinneqaratik.

Ilinniutit kalaallisuut amerlisarneqassapput. Tamatta nalunngilarput ilinniutit kalaallisuut amigaatigigatsigit. Tamakku amerlisarneqarnissaat pingaartippara aningaasaliiffigerussullugulu. Tamatumani ilinniutit tamaasa eqqarsaatigaakka, meeqqat atuarianni atuartitsissutit, ilinniarfinni qaffasinnerusumik ilinniarfiusuni ilinniutit, kisianni aamma puigussanngilagut meeqqat mikinerit. Taakkuuppummi oqaatitsinik ingerlatitseqqittussat, meeqquerivinnilu atuakkat atuffassissutigineqarsinnaasut kalaallisuut aamma amerlisartariaqarput.

Kiisalu oqaatsinut politikki pillugu pilersaarutigaa Oqaasileriffik naapinneqassasoq. Oqaasileriffik peqatigalugu oqaatsinut politikkip ilusilersorneqarnissaa naammassiniarlugu.

Toqqaannartumik apeqqutigineqartut imatut akissavakka:

Oqariaaseq „kalaalinngorsaaneq“ paasisarpara soorlu siuliini oqartunga kikkut tamarmik misigisimassavaat Kalaallit Nunaanniillutik, nunatsinni kalaallit oqaasii pingaarnersaasut, kikkullu tamarmik tamanna anguniarlugulu ataqqissagaat.

Suliniutit aallartinneqareersut ataasiakkaarlugit taakkartornianngilakka, pissutigalugu suliniutit tamarmik ingerlaannaq takuneqarsinnaasumik kinguneqarneq ajormata. Suliniuteqartungali qularutigissanngilat, tamannali pissaaq ullutsinni ileqquusut malittarisassallu ataqqillugit unioqqutinnagillu.

Suliniutit KIIP-ip aqqissuunneqarnerata allannguuteqarneranik kinguneqassappa-ta tamanna uanga kisima aalajngersinnaanngilara tamannali pissaguni sulisut nunatta qanoq ingerlanneqarnissaanik soqutigisaqartut suleqatigalugit piumaarpoq.

Apeqqut KIIP-imi atorfillit qallunaatuinnaq oqaasillit qanoq pineqassasut imatut akissavara. Apeqqut inunnut ataasiakkaanut tunngavoq. Inuit ataasiakkaat namminneq misigissutitik tunngavigalugit aalajangiiffigisassaat. Kiisalu oqaatigisinnaavara KIIP-imi atorfillit qallunaatuinnaq oqaasilittut isigineqarsinnaasut ka-laallisut oqaatsitinnut atuinissamut nikananngimmata suleqatikkuminarlutillu.

Naggataatigut oqaatigerusuppara isumaqarama apeqqutit taamaatut inunnut ataasiakkaanut tunngasinnaasut nunatta ataatsimoortumik isumaqatigiitumillu aqunneqarnissaanut tulluanngitsutut isigigakkit.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Doris Jakobsen
Naalakkersuisuni ilaasortaq